

Datum van inontvangstneming : 31/07/2018

Zaak C-421/18

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

27 juni 2018

Verwijzende rechter:

Tribunal de première instance de Namur (België)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

21 juni 2018

Verzoekende partij:

Ordre des avocats du barreau de Dinant

Verwerende partij:

JN

**Tribunal de première instance de Namur, division DINANT
(rechtbank van eerste aanleg Namen, afdeling Dinant)**

Vonnis

[Or. 2]

[OMISSIS]

INZAKE:

ORDRE DES AVOCATS DU BARREAU DE DINANT [OMISSIS]

- verzoekende partij [OMISSIS];

TEGEN:

JN, [OMISSIS]

- verwerende partij [OMISSIS];

Gegevens betreffende de procedure

[OMISSIS]

MOTIVERING

I. Uiteenzetting van het geschil

1. JN is ingeschreven op het tableau van de Ordre des avocats du barreau de Dinant (Orde van advocaten van de balie van Dinant) op een niet door de partijen gepreciseerde datum. [**Or. 3**]
2. Hij verklaart dat hij in de jaren 1990 in Frankrijk is gaan wonen, terwijl hij ingeschreven bleef op het tableau van de Ordre des avocats du barreau de Dinant, waaraan hij tot 2012 zijn bijdragen heeft betaald.

Op 29 mei 2015 heeft de stafhouder van de Orde hem een brief gestuurd [om betaling te vorderen van een totaalbedrag van 4 197,70 EUR voor het gedeelte van de beroepsbijdragen dat overeenstemt met de door de Orde betaalde verzekeringspremies voor de jaren 2013 tot en met 2015] [OMISSIS].

Omdat betaling uitbleef, zijn hem op 11 december 2015 en 21 december 2016 aanmaningen gestuurd, maar zonder resultaat.

De raad van de Ordre des avocats du barreau de Dinant heeft vervolgens de invordering van de bijdragen toevertrouwd aan een advocaat (van een andere balie), die JN op 23 januari 2017 een ingebrekestelling heeft gestuurd.

In zijn antwoord op die ingebrekestelling [heeft JN [**Or. 4**] gewag gemaakt van financiële moeilijkheden en stelde hij een betaling in termijnen voor van maximaal 100 EUR per maand.]

[OMISSIS].

3. Aangezien nog altijd geen enkele betaling was verricht, heeft de Ordre des avocats du barreau de Dinant op 17 mei 2017 JN gedagvaard om te verschijnen voor de Tribunal.

Op 16 mei 2017 heeft JN de stafhouder van de Ordre des avocats du barreau de Dinant een brief gestuurd, met verzoek om ten eerste van het tableau te worden geschrapt en ten tweede in termijnen te betalen over een periode van 24 maanden.

De datum waarop JN van het tableau van de Orde is geschrapt, is niet gepreciseerd.

II. Voorwerp van de vordering

4. De vordering strekt ertoe:

- V JN te veroordelen tot betaling aan de Ordre des avocats du barreau de Dinant van de som van 7 277,70 EUR, vermeerderd met rente tegen het wettelijke tarief, zulks vanaf 23 januari 2017;
- V JN te verwijzen in de [OMISSIS] kosten [OMISSIS];
- V te verklaren dat het vonnis als Europese executoriale titel geldt en dat „bijgevolg de griffier de Europese formule van tenuitvoerlegging erop kan aanbrengen overeenkomstig de EG-verdragen”.

III. Internationale bevoegdheid van de rechtbank [Or. 5]

5. Primair verklaart JN „*zich te beroepen op de bepalingen van Europese verordening nr. 44/2001 van 20 december 2000 en Europese verordening nr. 1215/2012 van 12 december 2012*” en voert hij op die basis aan dat alleen de Franse rechterlijke instanties bevoegd zijn om kennis te nemen van het geschil.

Hij verzoekt [OMISSIS] de Tribunal „*zich onbevoegd te verklaren ten gunste van de tribunal d'instance de Perpignan*” (rechter in eerste aanleg Perpignan, Frankrijk).

6. [OMISSIS]

Aangezien deze vordering na [10] januari 2015 is ingesteld, is alleen verordening (EU) nr. 1215/2012 erop van toepassing (art. 66, lid 1, van die verordening).

7. [OMISSIS] [Dienaangaande] dient in herinnering te worden gebracht dat in de regel zij die woonplaats hebben op het grondgebied van een lidstaat, ongeacht hun nationaliteit, worden opgeroepen voor de gerechten van die lidstaat (art. 4).

Aangezien JN in Frankrijk woont, wijst deze bepaling dus in beginsel de Franse rechterlijke instanties aan om kennis te nemen van het onderhavige geschil.

8. Artikel 5 van verordening (EU) nr. 1215/2012 bepaalt echter dat degenen die op het grondgebied van een lidstaat woonplaats hebben, voor het gerecht van een andere lidstaat kunnen worden opgeroepen in de in de artikelen 7 tot en met 26 van die verordening limitatief opgesomde gevallen.

In casu beroept de Ordre des avocats du barreau de Dinant zich op artikel 7, punt 1, van die verordening, dat bepaalt dat, ten aanzien van verbintenissen uit overeenkomst, een persoon die woonplaats heeft op het grondgebied van een lidstaat, in een andere lidstaat kan worden opgeroepen voor het gerecht van de plaats waar de verbintenis die aan de eis ten grondslag ligt, is uitgevoerd of moet worden uitgevoerd.

JN meent daarentegen dat de inschrijving op het tableau om het beroep van advocaat uit te oefenen, geen verbintenis uit overeenkomst en geen overeenkomst

met wilsautonomie en vrije keuze is, maar een administratieve formaliteit en een wettelijke verplichting. **[Or. 6]**

9. Artikel 428, eerste alinea, van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat „[niemand] de titel van advocaat [kan] voeren of het beroep van advocaat uitoefenen indien hij geen Belg of onderdaan van een lidstaat van de Europese Unie is, niet in het bezit is van het diploma van doctor of licentiaat in de rechten, niet de eed heeft afgelegd bedoeld in artikel 429 en niet is ingeschreven op het tableau van de Orde of op de lijst van de stagiairs”.

Artikel 430, eerste alinea, van dit wetboek voegt eraan toe dat „[elke] balie of orde [zich] organiseert bij een afdeling van de rechtbank of bij de rechtbank van het gerechtelijk arrondissement. [OMISSIS] een tableau [wordt] opgemaakt van de Orde van advocaten, een lijst van de advocaten die hun beroep uitoefenen onder de beroepstitel van een andere lidstaat van de Europese Unie en een lijst van de stagiairs, die hun kantoor in het werkingsgebied van de Orde hebben.”

De artikelen 439 en 440 van dit wetboek bepalen dat advocaten, ingeschreven op het tableau van de Orde, mogen pleiten voor alle gerechten van het Rijk, onverminderd de bijzondere bepalingen betreffende het Hof van Cassatie en dat, behoudens de uitzonderingen bij de wet bepaald, alleen de advocaten het recht hebben te pleiten voor alle gerechten.

Ten slotte bepaalt artikel 443 van dit wetboek dat de raad van de Orde de op het tableau ingeschreven advocaten, de advocaten die hun beroep uitoefenen onder de beroepstitel van een andere lidstaat van de Europese Unie, de advocaten-stagiairs en de ereadvocaten kan verplichten tot het betalen van de bijdragen die hij bepaalt.

Uit deze bepalingen volgt dat de inschrijving op het tableau van een orde van advocaten de tot dat tableau toegelaten persoon rechten verleent (zoals het recht om de titel van advocaat te voeren, het recht om voor alle gerechten van het Rijk te pleiten,...) en verplichtingen oplegt, zoals de betaling van de beroepsbijdragen aan de orde waartoe hij is toegelaten.

De verzoekende partij leidt daaruit af „*dat door op dat tableau ingeschreven te blijven, de verweerder ten aanzien van de Orde de verbintenis is aangegaan de door de Orde bepaalde bijdragen te betalen*”, zodat „*die verbintenis moet worden gelijkgesteld met een verbintenis uit overeenkomst in de zin van artikel 7 van de bovengenoemde Europese verordening*”.

10. Het begrip „verbintenis uit overeenkomst” van artikel 7, punt 1, van verordening (EU) nr. 1215/2012 is een [Unierechtelijk] begrip, waaraan bijgevolg een autonome uitlegging moet worden gegeven, los van de inhoud ervan in het nationale recht.

In een arrest van 22 maart 1983 betreffende artikel 5.1 van het Verdrag van Brussel (dat overeenstemt met artikel 7, punt 1, van de huidige verordening

nr. 1215/2012) heeft het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen met name geoordeeld dat:

„[OMISSIS] het lidmaatschap van een vereniging tussen de leden nauwe betrekkingen tot stand brengt, welke van dezelfde aard zijn als die tussen de partijen bij een overeenkomst; voor de toepassing van artikel 5, [onder] 1, [Executieverdrag] is het bijgevolg legitiem [Or. 7] de door de verwijzende rechter bedoelde verbintenissen te beschouwen als verbintenissen uit overeenkomst.

Doordat de meeste nationale rechtsstelsels de plaats van vestiging van de vereniging aanwijzen als de plaats waar de uit het lidmaatschap voortvloeiende verbintenissen moeten worden uitgevoerd, biedt de toepassing van artikel 5, [onder] 1, van het verdrag ook praktische voordelen: het gerecht van de plaats waar de vereniging is gevestigd, is gewoonlijk immers het best in staat de statuten, reglementen en besluiten van de vereniging alsook de omstandigheden die tot het ontstaan van het geschil hebben geleid, te begrijpen.

Mitsdien moet op de eerste vraag worden geantwoord dat verbintenissen tot betaling van een geldsom, welke hun grondslag hebben in de tussen een vereniging en haar leden bestaande lidmaatschapsverhouding, zijn te beschouwen als ‚verbintenissen uit overeenkomst‘ in de zin van artikel 5, [onder] 1, [Executieverdrag].”¹

De vraag rijst of die uitlegging kan worden toegepast op de vordering van een orde van advocaten die ertoe strekt een van zijn leden te veroordelen tot betaling van de aan deze orde verschuldigde jaarlijkse beroepsbijdragen.

Artikel 19, lid 3, onder b), van het Verdrag betreffende de Europese Unie en artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie verlenen het Hof van Justitie van de Europese Unie de bevoegdheid om, bij wijze van prejudiciële beslissing, uitspraak te doen over de vragen van de nationale rechterlijke instanties over de uitlegging van het recht [van de Unie].

Bijgevolg moet het Hof van Justitie de in het onderstaande dictum geformuleerde vraag worden gesteld.

BESLISSING

DE TRIBUNAL [OMISSIS];

Alvorens recht te doen:

Stelt het Hof van Justitie van de Europese Unie de volgende prejudiciële vraag:

¹ Arrest van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen van 22 maart 1983, Martin Peters Bauunternehmung GMBH/Z.N.A.V. (34/82, EU:C:1983:87).

„Is de vordering van een orde van advocaten die ertoe strekt een van zijn leden te veroordelen tot betaling van de aan deze orde verschuldigde jaarlijkse beroepsbijdragen, een vordering ‚ten aanzien van een verbintenis uit overeenkomst’ in de zin van artikel 7, punt 1, van verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken?”

[OMISSIS]

[Or. 8]

[OMISSIS]